

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Probatur auctoritate sanctorum Petri & Pauli. Iudæi, Hellenistæ & Græcanici dicti. Eorum Patriarcha Babylone degebat. Inde scripta prima epistola canonica B. Petri; cujus auctoritate probatur ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

ferit à corpore arefcatur velut rivus qui ab origine fua deflexerit, & in modum rami à trunco & radice recifi marcefcatur. Ea eft doctrina quam D. Cyprianus in diverfis epiftolarum fuarum locis docet, cujus genuinum fenfum expofui, quem alij in diverfum traxerunt prout varij fuerunt affectus eorum qui loca illa protulerunt.

III. Hæc portionum diftributio, quæ diverfis Epifcopis commiffa funt, fluxit à jure apoftolico. Etenim quando Apoftoli fundabant Ecclefias, tamen Epifcopo ordinato conferrent cum imppofitione manuum omnem potestatem ordinis & jurisdictionis, tamen ei locum assignabant ubi munus fuum impleret. Satis manifefte id fcriptum eft cap. xx. Actorum, ubi legitur Spiritum sanctum constituisse Presbyteros, five Epifcopos, ad regendam gregis certam portionem: *In quo vos Spiritus sanctus pofuit Epifcopos regere Ecclefiam Dei.* Sed quoniam Ecclefia regenda eft juxta unitatem, neceffarium fuit institui ab Apoftolis modum quendam communionis inter Epifcopos, secundum exemplum à Christo datum in institutione collegij apoftolici, quod univerfum Ecclefie corpus repræfentabat; ideoque præfcribenda fuit ab iis forma regiminis, aristocratici nimirum, ita ut unus præfideret. Præclara funt in hanc rem verba Leonis Papæ I. ex epiftola ejus LXXXVIII. *Inter beatiffimos Apoftolos in fimilitudine honoris fuit quedam difcretio potestatis; & cum omnium par effet electio, uni tamen datum est ut ceteris præmineret. De qua forma Epifcoporum etiam orta est difcretio; & magna difpofitione provifum est ne omnes sibi omnia vendicarent, sed effent in fingulis provinciis finguli quorum inter fratres haberetur prima fententia, & rursus quidam in majoribus urbibus constituti follicitudinem fufciperent ampliozem, per quos ad beatam Petri fedem univerfalis Ecclefie cura conflueret.* Observatum id ab Apoftolis in infantia Ecclefie: qui fapienter in Ecclefia retinuerunt civilem Imperij Romani difpofitionem, in quo Dei religio facilius fufcepta eft quàm apud gentes barbaras; adeo ut cum Imperij corpus in provincias tributum effet, orbem quoque & ipsi ecclefiafticum in provincias partiti funt. Rursus cum in Imperio provinciæ contributæ effent cuidam civitati primariæ, quæ metropolis dicebatur, apud quam magiftratus fubjectorum caufas judicabant, & quò propterea populi frequentius conveniebant, quòd fingulari quodam jure ceteræ civitates à matrice penderent, Apoftoli itidem Epifcopos in civitatibus constituerunt, eo videlicet ordine, ut penderent ab Epifcopo in metropoli five urbe primaria conlocato.

Hæc eft mea fententia circa constitutionem metropoleon; quam cum aliqui Petro & Ecclefie Romanæ acceptam referri debere cenfeant, alij ex jure divino defcendiffe, quidam tamen ad vetuftam Ecclefie confuetudinem referunt. Temperamenti loco effe potest vera fententia, nimirum, confilium illud generale diftribuendi epifcopatus in provincias & metropoles ex traditione apoftolica effe, cujus clara documenta extent in fagra fcriptura, sed executionem, & in tot provinciis fectionem, ex confuetudine ecclefiaftica fluxiffe.

IV. Igitur duo quædam docui, defumpta ex ipsis fagræ fcripturæ verbis. Ac primum quidem fcripti, Apoftolos orbem ecclefiafticum in provincias diftribuffe, ad exemplum difpofitionis civilis quæ per illas tempeftates vigeat in Imperio. Sententiam illam luculenter probamus auctoritate fane ætorum Petri & Pauli: quorum primus, cum deftinatus fuiffet ad erudiendos Iudæos, jamque in Iudæa evangelium prædicaffet, curam fuam convertit ad Iudæos, tum primæ difpofitionis, tum secundæ, quos Hellenistas aut Græcanicos ideo vocari mos erat quòd difperfi effent in provinciis Græcorum five gentilium. Abiit itaque Alexandriam, quæ Ægypti metropolis erat, & in qua habitabant Iudæi secundæ difpofitionis, institutòque illic Epifcopo Marco Evangelifta, Antiochiam profectus eft, atque hinc Babylonem, ubi degebat hereditarius Patriarcha Iudæorum primæ difpofitionis. Ea in urbe constitutus fcriptit epiftolam primam canonicam; ut patet ex fubfcriptione, quæ fic habet: *Salutat vos Ecclefia qua eft Babylonem.* Tamen si enim veteres existimaverint D. Petrum vocabulo Babylonis significaffe urbem Romam, probabilis eft Scaligeri conjectura, qui ex ipsa Babylonem fcriptam à Petro putat epiftolam hanc ad Iudæos difperfos qui habitabant in provinciis quarum fynagogæ pendeant à Patriarcha Babylonico. Vtunque fe res habeat, constat eam effe datam ad novos Christianos difpofitionis provinciarum Ponti, Galatiae, Cappadociae, Bithyniæ, & Asiæ, id est, Christianis totidem provinciarum Imperij Romani. Patet igitur principem Apoftolorum Christianos per provincias compellaffe; atque id eò magis placet, quòd diftributio illa in his regionibus perfeveraverit primis Ecclefie feculis. Quippe femper habuimus provinciam Bithyniam, in qua Nicomedia metropolis, provinciam Cappadociam, cujus metropolis erat Cæfarea, provinciam Ponti, & metropolim ejus Amafeam, provinciam denique Asiæ proconfularis, cujus metropolis

fuit Ephesus. Nam quod ad Galatiam attinet, quæ provincia Romana erat, cujus metropolis Ancyra, sanctus Paulus in universum scribit ad Ecclesias Galatiæ. Hinc itaque factum ut ob epistolam illam ad Galatas & per consequentiam ad cives metropolitanæ civitatis Ancyræ à Paulo scriptam, urbis illius Ecclesia apostolica dicatur à veteribus; quemadmodum legimus in epistola Papæ Iulij ad Orientales, quæ extat apud Athanasium. In diversis quinetiam locis epistolarum D. Pauli deprehenditur distributio Ecclesiarum in provincias, veluti Ecclesiarum Macedoniæ, & Ecclesiarum Asiæ; & quod magis notandum est, in epistola ad Romanos, provinciarum Macedoniæ & Achaïæ nomine comprehenduntur Ecclesiæ illarum provinciarum.

V. Superest nunc ut probemus aliam observationem, nimirum Apostolos, quum Ecclesias distribuerent in provincias, in animo habuisse ut in iis corpus Episcoporum statueretur sub præsentia Episcopi metropoleos. Evidens ejus rei argumentum extat in epistola Pauli ad Titum; ubi scribit se illum reliquisse Cretæ, ut constitueret Presbyteros per civitates. Ecce Metropolitanam institutionem. Atque is quidem habet auctoritatem ordinandi Presbyteros, id est, Episcopos, juxta interpretationem ipsiusmet Pauli in versiculo sequente, sancti Hieronymi, sancti Ioannis Chrysofomi, & aliorum veterum; ita tamen ut eos ordinet in unaquaque urbe, *ἐν πόλει*. Ecce integrum consilium politicæ ecclesiasticæ. Episcopi in urbibus provinciæ; qui ab uno quodam Episcopo ordinantur, quamvis cum consortio suorum collegarum, *per impositionem manuum presbyterij*. Univerſi quidem Episcopi manus imponunt Episcopo; sed uni tantum competit jus tribuendi vim ordinationi, veluti Tito apud Cretam, & ad exemplum illius, unicuique Metropolitanam in sua provincia. Creta porrò provincia erat Imperij Romani; cujus metropolis erat Gortyna, quæ prærogativam illam semper in Ecclesia servavit.

VI. Asia proconsularis, quæ vigesima tantum pars erat ejus quam Strabo & Geographi nuncupant Asiam minorem, provincia item Imperij erat; cujus metropolis erat Ephesus, ut habetur apud Vlpianum. Illic Apostoli constituerant corpus Episcoporum in modum provinciæ; quemadmodum colligitur ex capite primo Apocalypſeos, ubi literæ scriptæ sunt septem Angelis vel septem Episcopis Asiæ, quorum unus erat Ephesinus. Haud absimili instituto Paulus instruens Asianos, epistolam suam scribit ad

Ephesios, quæ Asiæ metropolis est; ut adnotat sanctus Ioannes Chrysofomus in suis ad epistolam illam commentariis. Sed & in Actis legimus Apostolum Ephesi commoratum esse per biennium, atque illic erudiisse in fide Iudæos & Gentiles Asiæ; adeo ut Demetrius aurifex, instituta adversus illum accusatione, asseveraverit eum innumeram hominum multitudinem in errorem traxisse, non solum ex civibus Ephesi, sed ex Asia universa. Rectè itaque Paulus apud Miletum consistens, convocatis Presbyteris Ephesi, dixit: *Vos scitis quia à prima die qua ingressus sum in Asiam, & cetera quæ sequuntur.*

VII. Nobile argumentum metropolitici juris à Paulo observati colligitur ex epistola ejus ad Corinthios. Urbs illa metropolis erat Achaïæ, ut Florus adnotavit. Ideo igitur Paulus epistolam suam ad Corinthios scribit, non solum pro illis, sed etiam pro fratribus qui sunt in Achaïa. Typus heic est provinciæ ecclesiasticæ sub sua metropoli constitutæ, ad exemplum Imperij: isque ordo in Achaïa viguit, Corinthusque semper habita est metropolis ecclesiastica Achaïæ, quandiu Christi nomen illic in honore fuit. Neque dubito quin vel unicum illud exemplum sufficiat ad ostendendum divisionem provinciarum ex institutione apostolica esse. Sed tamen præterea epistola ejusdem Pauli ad Thessalonicenses scripta est pro illis & pro fratribus qui sunt in Macedonia, quod urbs illa esset metropolis civilis Macedoniæ. Affirmare igitur licet, sic Christianorum curam gessisse Apostolum, tanquam jam in corpus provinciæ distributorum, sub metropoli Thessalonicensi, quæ dignitatem suam retinuit in laterculo Ecclesiæ. Non me latet, Ecclesias illas, de quibus sermonem institui, magnæ apud præfatos auctoritatis fuisse, ob hoc quod essent apostolicæ, hoc est, ab Apostolis fundatæ; apud quas existimaverunt veræ fidei traditionem fuisse conservatam. Sed aliud mihi nunc onus incumbit, neque aliud in præsentiarum ostendere cupio quam id fuisse Apostolorum consilium, ut Ecclesias in provincias secerent. Consilium illud non latuit Tertullianum; qui in libro de Præscriptionibus hæreticos ad traditionem apostolicarum Ecclesiarum vocans, hæc ait: *Proxima est tibi Achaïa? habes Corinthum. Si non longe es à Macedonia; habes Philippos, habes Thessalonicenses. Si potes in Asiam tendere; habes Ephesum. Si potes in Italia adjaees; habes Romam, unde nobis quoque auctoritas præsto est.* Episcopum Carthaginis fuisse caput provinciarum Africæ & Numidiæ, & Galliarum Hispaniæ

Paulus ep. ad Gal. c. 1. & 2. Cor. c. 11. nominat ecclesiam que sunt in Ecclesiis Galatiæ.

1. Cor. c. 2. 1. Cor. c. 16. Rom. c. 11. Prebentur Macedonia & Achaia collationem aliquam facere in respectu sanctorum qui sunt in Jerusalem.

Ep. ad Tit. c. 1. Titulus est Creta, ut constituitur per unum Presbyterum, sicut & ego scripsi tibi.

Act. c. 19. & 19.

Florus lib. 1. c. 16. 2. Cor. c. 1. Ecclesia Dei que est Corinthi, cum omnibus sanctis qui sunt in universa Achaia.

Ep. 1. ad Thessal. Ion. c. 4.

Vide infra lib. 7. cap. 4. 6. 7. 8. & cap. 16. 5. 6. & 7. 11.

L. & H. de offic. Prælat.

Apoc. c. 1. Hinc sunt Ecclesie que sunt in Asia Epheso, & Pergamo, & Thyatira, & Sardis, & Philadelphia, & Laodice.